

Nova zbirka orodij za podporo nacionalnih programov pri boju proti tuberkulozi (TB) v EU in EGP

Konec tuberkuloze do leta 2030: kaj je treba storiti?

Podatki Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni za leto 2018 kažejo, da je stopnja obveščenosti o TB 10,2 na 100.000 v državah Evropske unije (EU) in Evropskega gospodarskega prostora (EGP).

Čeprav se stopnje nenehno zmanjšujejo, je treba sprejeti še več ukrepov, če želimo do leta 2030 doseči cilje »strategije za boj proti tuberkulozi« SZO – tako v državah z nizko kot v državah večjo incidenco. Potreben bo močan in skladen odziv.

Glede napredka pri razvoju in izvajanju nacionalnih strateških načrtov in smernic v EU/EGP obstajajo velike razlike. SZO in nekatere evropske države članice so že objavile komplet orodij, katerega namen je zagotoviti metodološke pristope k osnutku nacionalnih strateških načrtov. Vendar pa so v podporo njihovih uresničevanj potrebni bolj ciljno usmerjeni in podporni pristopi, ki vključujejo drzne cilje in cilje, specifične za evropski kontekst.

Da bi podprli ta ključni cilj, smo po naročilu CHAFEA pripravili evropsko zbirko strateških orodij za boj proti TB, ki je prosto na voljo in dostopna vsem.

Zbirka strateških orodij za boj proti TB za evropske države

Zbirka orodij podpira razvoj ali izboljšanje nacionalnega načrta za boj proti TB z zagotavljanjem posodobljenih smernic o glavnih sestavnih delih akcijskega načrta proti TB ali strategije boja proti TB. Združuje najnovejše dokaze in strokovna mnenja, osredotočena na EU/EGP, iz 31 držav članic EU/EGP.

Služi kot praktični instrument za razvoj specifičnih strategij boja proti TB ali akcijske načrte proti TB in olajša izvajanje strategije boja proti TB na podlagi načel iz predhodno objavljenega splošnega orodja SZO, kolaborativne strategije boja proti TB za Anglijo in nacionalnega načrta proti TB za Nizozemsko. Namen te zbirke strateških orodij za boj proti TB je:

- Nuditi referenčno točko za prednostna področja EU in EGP za intervencijo za izboljšanje nadzora in preprečevanja TB;
- Podpirati načrtovanje na nacionalni ravni in dodeljevanje virov na podlagi strokovno pregledanih dokazov in primarnih podatkov;
- Zagotoviti podporo mobilizaciji zavez na visoki ravni in sodelovanju s skupinami zainteresiranih strani

Pridobivanje in uporaba vaše kopije zbirke orodij

Evropska zbirka strateških orodij za boj proti tuberkulozi je praktično orodje, ki je namenjeno vsem strokovnjakom, ki se ukvarjajo s tuberkulozo, za informiranje o razvoju nacionalnih strateških načrtov proti tuberkulozi in za spodbujanje držav in Evrope k odpravi tuberkuloze.

Pričakuje se, da bo zbirka orodij nadalje potrjena v evropskem kontekstu, za katerega je bila zasnovana, na primer v okoljih, ki imajo in nimajo obstoječega akcijskega načrta proti TB ali strategije boja proti TB, v okoljih z nizko do srednje visoko incidenco TB, ter v geografsko raznolikih regijah (npr. območja vzhodne in zahodne EU/EGP). Predvideno je, da bodo zbirko orodij uporabili v različnih okoljih.

Kopijo zbirke orodij lahko prenesete z našega spletnega mesta e-detecttb.eu. Za dodatne informacije nam pišite na dominik.zenner@ucl.ac.uk.

Kako smo izdelali zbirko orodij: postopek sodelovanja

Razvojni proces in vsebina zbirke strateškega orodja za odkrivanje tuberkuloze E-DETECT sta se osredotočila na dajanje prednosti ključnim področjem nadzora tuberkuloze in je bila podprta z dokazi v okviru EU/EGP. Portfelj dokazov je sestavljal:

- Panevropska raziskava nacionalnih načrtov za obvladovanje TB in strategij boja proti TB, vključno s prednostnimi nalogami na področjih delovanja in ovirami za izvajanje ukrepov za nadzor in preprečevanje TB
- Sistematični pregled nad pregledi baze dokazov za intervencije za nadzor in preprečevanje TB
- Sistematičen pregled in sinteza dokazov za ovire in spodbujanje izvajanja politik, strategij in smernic za nadzor in preprečevanje TB
- Strokovno mnenje predstavnikov programov EU/EGP in nacionalnih kontaktnih točk, pridobljeno na ključnem srečanju zainteresiranih strani, sklicanem oktobra 2018 v Leidenu na Nizozemskem, in nadaljnji dialog z zainteresiranimi stranmi.

Sodelovali smo s številnimi zainteresiranimi stranmi, vključno z uradnimi nacionalnimi kontaktnimi točkami in vodji programa za nadzor TB iz cele EU/EGP, Evropske komisije, Evropskega centra za nadzor bolezni (ECDC), SZO za Evropo, drugimi strokovnjaki za tuberkulozo in predstavniki civilne družbe, akademskih krogov ter nevladni sektor in sektor civilne družbe.

Kako smo izdelali zbirko orodij: Ustvarjanje konsenza in ugotovitve

Kljub razpoložljivosti metodološkega vodnika SZO za razvoj nacionalnega strateškega načrta iz leta 2015, so ugotovitve naše vseevropske raziskave odkrile velike vrzeli pri razvoju in izvajanju strategije, saj 14 od 31 držav članic EU/EGP ni imelo strategije obvladovanja tuberkuloze.

Po preučitvi ugotovitev iz portfelja dokazov so se strokovnjaki strinjali o devetih ključnih sestavnih delih nacionalnega načrta proti TB ali strategije boja proti TB:

- Ozaveščanje TB med zdravstvenimi delavci in drugimi ponudniki
- Ciljno cepljenje z BCG
- Izboljšanje nege in preprečevanje tuberkuloze, odporne na več zdravil
- Sledenje stikom
- Obvladovanje sočasne okužbe s HIV-TB
- Reševanje tuberkuloze v skupinah, ki nimajo dovolj oskrbe
- Ciljni presejalni pregled za TB v skupinah z visokim tveganjem
- Nadzor in spremljanje
- Usposabljanje in razvoj strokovne delovne sile za TB

Od teh osrednjih komponent so podrobneje obdelali tri, in sicer:

- Ozaveščanje o tuberkulozi v skupnosti in primarnem zdravstvenem varstvu
- Doseganje premalo oskrbovanih skupin
- Ciljni presejalni pregled za TB v skupinah z visokim tveganjem

Ta področja so dodatno zaslišali, a ne zato, ker so pomembnejša od drugih osnovnih komponent, temveč zaradi praktičnih ovir za njihovo uresničitev. O teh treh komponentah in možnih rešitvah so razpravljali na srečanju oktobra 2018 v Leidnu, podrobneje pa so opisani v zbirki orodij.

Odločanje o tem, katere temeljne komponente je treba vključiti v nacionalno strategijo ali akcijski načrt, mora voditi lokalna epidemiologija in lokalno znanje zainteresiranih strani v njihovih skupnostih. Podatkovne pristope, ki uporabljajo nacionalno in podnacionalno epidemiološko analizo registrov primerov TB za rutinsko in okrepljeno nadzorovanje, so preučili v zbirki orodij.

OMEJITEV ODGOVORNOSTI: Vsebina tega dokumenta predstavlja samo avtorjev pogled in je njegova/njena izključna odgovornost; ni mogoče sklepati, da odraža stališča Evropske komisije in/ali Izvajalske agencije za potrošnike, zdravje, kmetijstvo in hrano (CHAFEA) ali katerega koli drugega organa Evropske unije. Evropska komisija in Agencija ne prevzemata nobene odgovornosti za uporabo informacij, ki jih vsebuje.

